

גיטה לין

עדות

גיטה נולדה להוריה- צבי וצילה פראס בעיירה פריילי שבלטביה בשנת 1921. היא הייתה האחות הצעירה מתוך 4 ילדים- האחים, שלום וזליג ואחות, בת שבע. זליג ובת שבע עלו לארץ בשנות השלושים המוקדמות, גיטה גרה עם אימה. הם התכוננו לעלות גם הן לארץ אבל אז פרצה המלחמה, ואחותה כתבה שהמצב רע ושכדי שהם יחכו. אביה נפטר כשהייתה בת עשר. מצביהם הכלכלי היה קשה, ואחרי שהאבא נפטר, לא היה להם כלום. לא היו הרבה מקומות עבודה, כי מסודות ממשלתיים לא קיבלו יהודים. אחרי בוא הרוסים, היהודים (שהיו רוב הקומוניסטים) תפסו עמדות. גיטה עבדה בתור קופאית עד שלקחו מהם את הכל ולא הייתה לה עבודה. היא נסעה לעיירה דווינסק במטרה לחפש עבודה חדשה. היא הגיעה לראיון והשאירו אותה שם לעבוד. פתאום הייתה לה עמדה, עבודה מכובדת בדווינסק, היא שכרה חדר, היה לה טוב. יום אחד הודיע להם: יש מתקפה, הגרמנים התקיפו את רוסיה, הם מתקרבים. הם החליטו לברוח. הם נסעו לאיזו עיר, ומשם לא יכלו להמשיך כי נגמר הבניזין, והם היו צריכים לברוח איך שרק יכלו. אז הקבוצה התפזרה. הם הגיעו לפסקוב, שם עלו על קרון רכבת ועברו את הגבול לרוסיה. הורידו אותם ואמרו להם: תחכו, יבואו לקחת אתכם. הם עברו ממקום למקום והחליטו שהם רוצים להתגייס "לפחות נמות בחזית, אבל לא מרעב" אבל לא קיבלו אותם, לא מקבלים בחורות. גיטה נשארה לבד. לאורך הדרך היא התחבאה אצל אנשים- יהודים וגויים- שהציעו לשמור עליה. אחרי זמן מה, היא הלכה למרכז ששולחים ממנו אנשים למקומות עבודה, הם שלחו אותה לקולחוז. קיבלו אותה יפה, "בקולחוז לא הייתה אנטישמיות". סידרו לה עבודה. ואז התפרסם צו גיוס לבנות. היא הגיעה למוסקבה, שם התגייסה. היא הייתה אחראית על הקשר. התנאים היו קשים, אבל לפחות הם לא היו רעבים. היא לא ידעה מה קורה בלטביה, או מה קורה עם משפחתה. באחד הימים היא עלתה על רכבת לעיר, ושם נודע לה שהמלחמה נגמרה. היא כתבה מכתב לאימה, אבל היא לא קיבלה תשובה. היא השתחררה ורצתה לחזור ללטביה. המפקד שלה אמר לה לא ללכת, שהיא לא תמצא שם אף אחד. אבל גיטה רצתה לחזור הביתה. היא לא חזרה לפריילי כי ידעה שכולם נספו, היא ידעה שמשפחתה אינה, אז הלכה לדווינסק. שם פגשה את בעלה לעתיד- זוסמן. הוא מצא להם דרך לעבור לארץ ישראל. הם ידעו שאם יתפסו אותם העונש הוא עונש מוות. בסופו של דבר, גיטה הגיעה לארץ חודשיים לפני קום המדינה. " עוד הספקתי לרקוד בדיזנגוף".

רפלקציה-נועה בנדי:

התהליך שעברתי במהלך הפרויקט הוא שלמדתי והבנתי יותר על השואה ועל מה שעברו הניצולים, את הקושי שחוו ואת הכאב מהשואה. הכרתי כמה מסיפורי השואה בפרטים הקטנים, הכרתי את הניצולים מקרוב יותר והכרתי את הסיפורים שלהם מקרוב יותר. הבנתי שלכל ניצול מהשואה יש סיפור משלו והבנתי כמה זה חשוב להאמין שהכל יהיה בסדר ואף פעם לא לוותר.

התחושות שחשתי במהלך הפרויקט הן גם שמחה, גם עצב וגם רחמים. הייתי שמחה מכיוון שגיטה לין עלתה לספינה עם היהודי וניצלה, הייתי עצובה מכיוון שכאב לי שהמשפחה של היהודי לא הגיע לספינה והוא ברח ללא המשפחה שלו, והיו לי רחמים עליהם בגלל שהם היו צריכים לברוח בשביל להינצל והם עזבו את כל החיים שלהם שם ועברו לארץ זרה שהם לא הכירו שם כלום והיו צריכים להתחיל חיים חדשים.

התחושות שאני מרגישה עכשיו לעומת תחילת הפרויקט הן שאני יותר מבינה את הניצולים ואת הסיפור שלהם, הבנתי יותר לעומק מה הם עברו וכמה היה להם קשה ושהם היו חייבים לברוח בשביל להינצל גם אם המשפחה שלהם וכל החיים שלהם נשארים מאחור שזה מאוד קשה להחליט החלטה כזאת.. אני מרגישה טוב שעשינו את הפרויקט הזה כי יש לו המון משמעות בחיינו.

שיר סבג

רפלקציה

1. התהליך של הפיכת העדות הכתובה, וסיפורים שאנשים חוו וסבלו, לסרט מוחשי שמנגיש את הסיפורים האלה לאנשים ובכך מנציח אותם, היה תהליך מרגש.
2. לשמוע את הסיפורים המזעזעים ואת העדויות היה קשה ועצוב, להספיק את כל המטלות בזמן, לארגן שחקנים ותלבושות היה קצת מלחיץ. והרצון ליצור סרט שיעביר בצורה הטובה ביותר את העדות שבחרנו ולייצג בצורה נכונה את הסיפור היה מאתגר.

3. עכשיו שהסרטון מוכן אני מרגישה יותר רגועה שיצא לנו תוצר טוב ואני גאה בתוצאה של כל הפרויקט. לדעתי הפרויקט היה משמעותי מאוד, הוא הרחיב לנו את הידע על מה שעברו נפגעי וניצולי השואה.

ריפלקציה אישית- זיכרון מתחדש: לינוי כהן

1. התהליך שעברתי היה גדול ומשמעותי, בהתחלה לא האמנתי שנצליח להפיק סרט כל כך גדול וחשוב בצורה טובה אבל ככל שהתקדמנו גיליתי שאפשר.

במהלך התהליך גיליתי על עצמי שיש לי יכולות הנהגה ואחריות אישית גדולה מאוד, הבנתי שאני יכולה להתמודד עם מצבים שהם מעבר לאזור הנוחות שלי. הפרוייקט גרם לי להיות סבלנית, קשובה, ללמוד לקבל ביקורת ולהתמודד עם דברים שלא חשבתי שאוכל להתמודד איתם.

2. הפרוייקט איתגר אותי, לפעמים התעצבנתי והייתי מתוסכלת מאוד כשהיו כשלונות או שלא הצלחנו לעבוד בשיתוף פעולה בקבוצה במהלך התהליך. היה קשה מאוד לקרוא את העדויות ולהבין מה אנשים באמת עברו אבל זה היה גם מאוד חשוב. כשהגיעו ההצלחות הרגשתי שמחה וגאווה.

3. בתחילת הפרוייקט לא האמנתי בעצמי ובקבוצה שלי שנצליח להפיק סרט כזה ולהגיע להישגים טובים, לא הייתה לי אמונה ולא היה לי הרבה סבלנות לפרוייקט.

היום אני מרגישה גאווה ותחושת הצלחה שסיימנו את הפרוייקט ואני מבינה שהוא חשוב, משמעותי ומעביר מסר גדול ואני שמחה שלקחתי חלק קטן מזה.

נתנאל

רפלקציה

התהליך שעברתי במהלך הפרוייקט הוא הכרות עם ספורים מהשואה הרבה יותר מקרוב, ולהבין את הקושי שעברו הניצולים ואת הכאב שלהם, הבנתי כמה הם היו אופטימים וכמה תקווה הייתה להם, היו מלאי אמונה, ומחשבה יוצרת מציאות.

התחושות שחשתי במהלך הפרוייקט הם עצב כשהמשפחה של יהודי שהציל את גיטה לא הגיעה אך גם שימחמה כשגיטה ניצלה ועלתה על הספינה וניצלה, נוסף לכך הייתה גם תחושה סקרנות לדעת מה קרה אחרי זה כשגיטה הגיעה לארץ, איך היא התאקלמה איפה היא עבדה איך היא הסתדרה, כל כך הייתי סקרן להבין.